

Multiresistenta bakterier

-hur gör vi för att inte sprida smitta?

Annica Blomkvist och Michaela Skytt

Hygiensjuksköterskor Vårdhygien

Innehåll

- ❖ Multiresistenta bakterier
- ❖ Riskfaktorer
- ❖ Basala hygienrutiner, klädregler och skyddsutrustning
- ❖ Rengöring och desinfektion
- ❖ Diskussion
 - ❖ Hur löser vi det så det bli säker hantering?
Arbetskläder, ryggsäck, hjälpmedel, Ipad/mobiltelefon, skyddsutrustning
 - ❖ Patientfall Majvor. Bor på korttids, har ESBL
 - ❖ Patientfall Kurt. Bor hemma med hemtjänst och hemsjukvård, har MRSA

Vad skiljer multiresistenta bakterier från vanliga bakterier?

Multiresistenta bakterier

- ❖ MRSA - MeticillinResistent Staphylococcus Aureus
- ❖ ESBL - Extended Spectrum BetaLactamases
- ❖ ESBL_{CARBA} - Extended Spectrum BetaLactamases med karbapenemasaktivitet
- ❖ VRE - VancomycinResistent Enterokocker

Hur vet vi vilka som är bärare av multiresistenta bakterier?

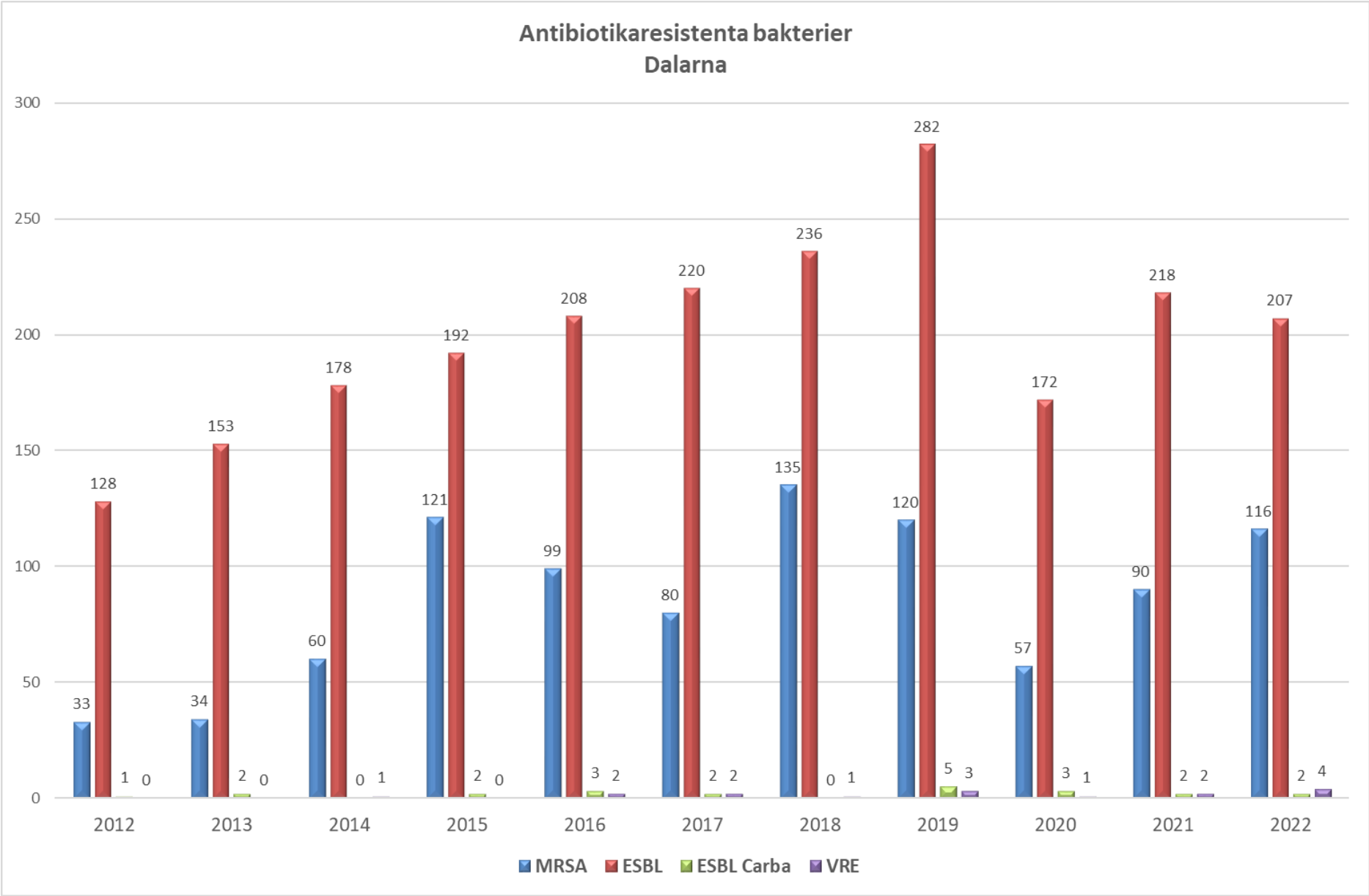
Bärare **med** symtom
(=infekterade)

Bärare **utan** symtom
(=koloniserade)

Det syns inte vilka patienter
som är bärare

Bästa skyddet är basala
hygienrutiner som alltid
tillämpas

Städa och desinfektera lika
bra hos alla patienter

Riskfaktorer

Särskilt stor risk för smittspridning föreligger om vårdtagare tex har:

- Diarré, urin- eller avföringsinkontinens
 - Katetrar (KAD, nefrostomi, suprapubis)
 - Infarter (CVK, CDK, Piccline, Port-a-cath)
 - Stomi (PEG, kolostomi, urostomi, trakeostomi)
 - Dränage
 - Skadad hud (sår, eksem)
 - Nedsatt kognitiv förmåga
-
- Svårt sjuka och immunnedsatta löper särskilt stor risk att bli smittade

Dålig handhygien, trängsel och överbeläggning samt undermålig städning utgör betydande riskfaktorer. Riskfaktorer spelar en stor roll för en persons smittsamhet

- Det syns inte vilka vårdtagare som är bärare av multiresistenta bakterier
- Det bästa skyddet är basala hygienrutiner som alltid tillämpas

Bärarskap får aldrig fördröja eller förhindra att vårdtagaren får den omvårdnad eller det omhändertagande som hans eller hennes tillstånd kräver!

Fungerande....

- Städning

- Basala hygienrutiner

- Punktdesinfektion

Grundläggande faktorer för att
förebygga vårdrelaterade
infektioner och smittspridning

Kort om basala hygienrutiner

Händer och naglar

- Korta naglar fria från konstgjort material
- Inga smycken eller stödskenor/förband

Arbetskläder

- Ärm som slutar ovanför armbågen
- Byts dagligen och oftare vid behov
- Används endast på arbetet
- Tvättas i minst 60°

Handdesinfektion

- Före och efter alla vårdmoment

Skyddsutrustning

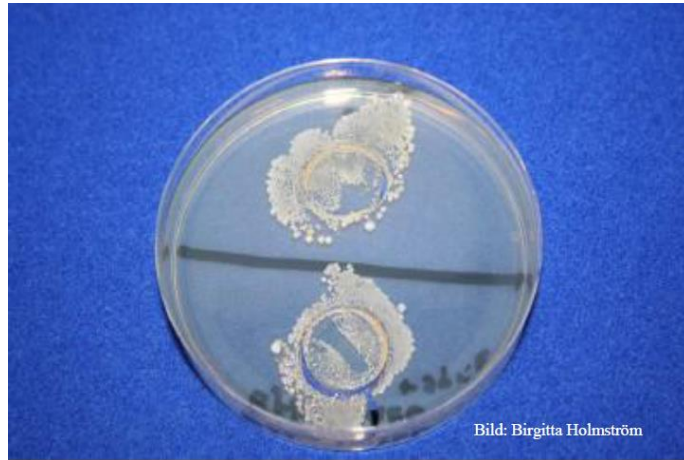
- Används vid risk för kontakt med biologiskt material/kroppsvätskor

Tvål och vatten

- Vid synligt smutsig händer eller om de kan antas vara smutsiga tex efter toalettbesök
- Innan mathantering
- Efter omhändertagande av patient med kräkning eller diarré
Därefter handdesinfektion!

Hår och huvudduk

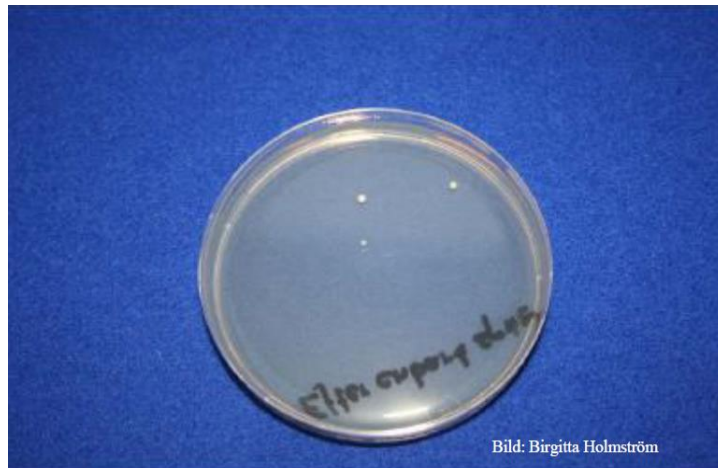
- Hår/skägg uppsatt
- Huvudduk instoppad eller uppsatt

Ringar

Efter handtvätt med tvål och vatten

Efter enbart handdesinfektion

Händer 20 minuter efter handdesinfektion

Bild: Vårdhygien Skåne

Städning och rengöring

Rengöring

Rengöring innebär att man mekaniskt bearbetar ytan för att avlägsna smuts. Det sker med fuktad duk/mopp. Ytan bearbetas mekaniskt och ska efter avslutad städning vara torr inom en minut. Använd duk/mopp får inte återfuktas.

Desinfektion

Vid användning av alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid/rengörande verkan ska ytan blötas rikligt, bearbetas med t.ex. fabriksrent papper och sedan lämnas fuktig i minst en minut. När ytan torkat är desinfektionen klar.

Alla desinfektionsmedel har en inverkningstid. Denna står på flaskan/förpackningen. Ex Virkon har 10 minuters inverkningstid.

Vilka desinfektionsmedel rekommenderar vi och när?

- 1. Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid**
(rengörande verkan)
Rekommenderas i de allra flesta fall
- 2. Virkon – Oxiderande medel**
Rekommenderas vid vinterkräksjuka och stora blodspill

Desinfektionsmedel inaktiveras av smuts (organiskt material)!

Diskussion –hur löser vi detta så det blir en säker hantering?

Hur gör vi innan, under och efter besöket?

Vilka risker för spridning av multiresistenta bakterier kan vi se här?

Det är morgon och vi befinner oss på korttidsboendet Solstrålen. Här vårdas 12 brukare. Toalett och dusch är gemensam och ligger ute i korridoren.

Idag ska Michaela och Annica hjälpa Majvor att komma upp ur sängen, göra sig iordning för dagen och iordningsställa frukost. Det vi vet är att Majvor kom till Solstrålen igår från Falu lasarett där hon vårdats på grund av urinvägsinfektion. Majvor är dement och klarar inte längre av att vara hemma, väntar nu på plats på särskilt boende. Majvor är lös i magen på grund av att hon äter antibiotika. Sjuksköterskan har också rapporterat att Majvor är bärare av ESBL.

Hur gör jag och Annica nu?

Vilka risker kan vi se här?

Kurt är 84 år och bor ensam i en handikappanpassad lägenhet. Han har hjärtsvikt och har det jobbigt med andningen. Han sitter mycket, både dag och natt vilket har lett till fult trycksår på skinkan där det växer MRSA. Kurt har en PICC-line på armen där sjuksköterskorna från hemsjukvården sprutar vätskedrivande läkemedel. Han har även en urinkateter.

Till sin hjälp har Kurt hemtjänst fyra gånger på dagen och två gånger på natten samt sjuksköterskebesök 3 gånger i veckan.

Vilka risker kan vi se här?

Michaela och Annica från hemtjänsten kommer för att hjälpa Kurt att duscha innan hemsjukvården kommer för att lägga om såret på skinkan och PICC-line samt spruta vätskedrivande läkemedel.

Är det något speciellt vi behöver tänka på när vi ska hjälpa Kurt att duscha?

I vilka situationer
behöver vi använda
handskar och
förkläde?

I vilken ordning ska
omläggningarna
ske?

Hur gör vi när
kateterpåsen byts?

Hur hanterar vi
såret och det
använda förbandet?

Hantering av
medhavda ryggsäckar
och vårdväskor?

Hur hanterar och
förvarar vi det rena
materialet?

Fyll gärna i utvärdering och kom med tips på ämnen för kommande utbildningstillfällen

Uppföljning av utbildning

Vänligen besvara denna enkät efter genomförd utbildning.

Enkät efter utbildning

Hygienutbildningar

Information om de hygienutbildningar vi erbjuder för kommuner och regionanställda.

Vi vill tacka för att ni deltagit i våra hygienutbildningar och återkommer här med nya utbildningstillfällen till hösten. Så sätt gärna sidan som en favorit!

Hygienutbildningar riktade till kommunerna

Utbildningarna genomförs via TEAMS.

Anslag att skriva ut så att fler har möjlighet att delta:

[Inbjudan kommun höst 2023.pdf](#)

Chefer

2023-10-03 13.30–15.00

Ämne: "44an" - Socialstyrelsens föreskrift om smittförebyggande åtgärder i vissa verksamheter enligt Sol och LSS. Tryck här för att ansluta

2023-11-21 13.30–15.00

Ämne: Vinterns virus. Tryck här för att ansluta.

Vårdpersonal

2023-10-05 13.30–15.00

Ämne: Multiresistenta bakterier. Tryck här för att ansluta

2023-11-28 13.30–15.00

Ämne: Vinterns virus. Tryck här för att ansluta.

Hygienutbildningar riktade till Regionen

Utbildningarna genomförs via TEAMS.

Anslag att skriva ut och sätta upp så att fler har möjlighet att delta:

[Inbjudan Region hösten 2023.pdf](#)

Chefer och vårdpersonal

2023-10-12 13.30–15.00

Ämne: Multiresistenta mikroorganismer. Tryck här för att ansluta.

2023-11-23 13.30–15.00

Ämne: Vinterns virus. Tryck här för att ansluta

Ähörarkopior av utbildningsmaterial

Uppföljning av utbildning

Vänligen besvara denna enkät efter genomförd utbildning.

Enkät efter utbildning

Vård	
Bäb- och funktionärsmedicin	+
Centrum för vårdutbildning (CVU)	+
God och nära vård	+
Hälsa och välbefinnande	+
Hälsotillsyn och hälsokontroll	+
Kunskapsutvärdering	+
Laboratoriemedicin	+
Läkemedel	+
Smittskydd och vårdhygien	+
Ukraina	+
Statistik Smittskydd	+
Covid-19	+
Influensa	+
Vårdhygien	+
Vårdrelaterade infektioner (VRI)	+
Punktpreventionsmätningar	+
Utbildningsmaterial	+
Vårdhygienisk egenkontroll	+
Hygienutbildningar	+
Verksamhetsbeslut för Region Dalarna	+
Vaccination	+
Sexuellt överförda infektioner (STI)	+
STRAMA	+
Smittskyddsavdelningen och paragraferna	+
Smittskyddsbild	+
Multiresistenta bakterier	+
Riktlinjer och rutiner	+
Barn i Hälsoen	+
Infektionsverksamhet	+
Kontakta Smittskydd och vårdhygien	+
Länkar	+
Tandvård	+
Övrig hälso- och sjukvård	+